

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2014

ZHRNUTIE



VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2014

ZHRNUTIE

Europe Direct je služba, ktorá vám pomôže nájsť odpovede na vaše otázky o Európskej únii.

Bezplatné telefónne číslo (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Za poskytnutie informácií sa neplatí, podobne ako za väčšinu hovorov (niektorí mobilní operátori, verejné telefónne automaty alebo hotely si však môžu účtovať poplatok).

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete. Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2015.

PDF ISBN 978-92-9242-075-8 ISSN 1831-0605 doi:10.2804/173708 QT-AB-15-001-SK-N

© Európska únia, 2015

Rozmnožovanie je povolené len so súhlasom autora.

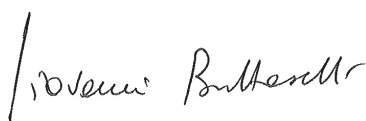
ÚVOD

V posledných rokoch sa ochrana údajov presunula z okraja do centra politického rozhodovania a plánovania činností.

Rok 2014 si EÚ môže v budúcnosti pripomínať ako zlomový rok, keď konečne došlo k posunu od právnej teórie k realite v prípade práva na súkromie a práva na ochranu osobných údajov ustanovených v Charte základných práv. Európsky súdny dvor vo svojich prelomových rozsudkoch o *smernici o uchovávaní údajov* a *Google Španielsko*, uviedol, že zákonodarcovia a prevádzkovatelia údajov sú zodpovední za zabezpečenie, aby sa osobné údaje spracovávali spravodlivo a primerane sledovanému legitímnemu účelu. Rokovania o reforme súboru pravidiel EÚ, ktoré v súčasnosti platia štvrtý rok, sa približujú k záveru, pričom Európsky parlament jednoznačne podporuje revidovaný text všeobecného nariadenia o ochrane údajov a Rada začala riešiť zásadné otázky týkajúce sa presadzovania práva a konzistentnosti. Medzitým sa prehĺbili obavy z hromadného dohľadu spolu s rastúcim uvedomením si potreby revidovať a vysvetliť parametre tokov údajov medzi EÚ a jej globálnymi partnermi.

Rok 2014 bol rokom prechodu nielen pre EÚ vo všeobecnosti, ale aj pre našu inštitúciu. V tejto výročnej správe sa uvádza prehľad o činnosti Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov a o našom zameraní na zlepšovanie schopnosti orgánov EÚ zodpovedne spracovávať údaje a aktívnejšie integrovať pravidlá a zásady ochrany údajov do tvorby politik. Okrem predbežných kontrol spracovateľských operácií a inšpekcií a početných stanovísk a pripomienok k politickým iniciatívam vrátane pripomienok k prebiehajúcim reformám v oblasti ochrany údajov sme uverejnili viaceré zásadné usmerňujúce dokumenty zamerané napríklad na práva dotknutých osôb, prenosy údajov a ochranu osobných údajov pri regulácii finančných služieb.

Toto začlenenie ochrany údajov do hlavných aktivít v rámci tvorby politiky EÚ je poctou rozvážnej autorite a vytrvalého úsilia Petra Hustinx, ktorého 10-ročné pôsobenie vo funkcii Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov dospelo ku koncu v roku 2014, a schopnostiam a odhodlaniu ľudí, ktorí pracujú v tejto inštitúcii. Vychádzajúc z Petrovho odkazu medzi naše priority na ďalších päť rokov, ako sa stanovuje v našej stratégii uverejnenej v marci 2015, patrí ešte užšia spolupráca ako predtým s vnútroštátnymi orgánmi pre ochranu údajov, ako aj s Európskym parlamentom a členskými štátmi tak, aby EÚ vystupovala jednotne, dôveryhodne a konzistentne na podporu práv a záujmov jednotlivcov v našej čoraz viac globalizovanej a digitalizovanej spoločnosti.



Giovanni Buttarelli
Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov



Wojciech Wiewiórowski
Zástupca dozorného úradníka

HLAVNÉ UDALOSTI V ROKU 2014

Rok 2014 bol pre Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov (EDPS) rokom prechodu poznačeným oneskoreným výberom a vymenovaním nového európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov a jeho zástupcu. Nominácie, ktoré sa očakávali začiatkom roka, sa uskutočnili až koncom roka. Aj keď výsledná neistota ovplyvnila plánovanie aktivít EDPS ako celku, pokračovali sme v plnení našich úloh v súlade s našimi povinnosťami podľa [nariadenia \(ES\) č. 45/2001](#).

Dozor a presadzovanie

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch dôležitú časť našej práce tvorili základné činnosti dozoru a presadzovania práva pri spracovaní osobných údajov vo viac než 60 európskych inštitúciách a agentúrach. Predbežné kontroly, konzultácie, sťažnosti, inšpekcie a návštevy predstavovali hlavnú časť našej práce v tejto oblasti. Napriek pomerne vysokému počtu prípadov sa nám podarilo zlepšiť efektívnosť našich pracovných postupov.

Okrem toho v úzkej spolupráci s úradníkmi pre ochranu údajov vymenovanými v každej inštitúcii alebo orgáne EÚ sme v priebehu celého roka naďalej venovali úsilie zvyšovaniu informovanosti a usmerňovaniu s cieľom presadzovať kultúru ochrany údajov v inštitúciách EÚ, spomenúť treba najmä:

- **usmernenia** k právam jednotlivcov (právam dotknutých osôb) prijaté vo februári,
- **pozičný dokument** o prenose údajov prijatý v júli a
- **usmernenia** ku konfliktom záujmov prijaté v decembri,
- viaceré stretnutia s prevádzkovateľmi údajov zamerané na špecifické záležitosti ochrany údajov v správe EÚ,
- tri konferencie na Európskej škole verejnej správy (EUSA) a jeden pracovný seminár pre koordinátorov pre ochranu údajov,
- dve stretnutia úradníkov pre ochranu údajov (DPO) v júni a v novembri.

Aktívnejšie politické poradenstvo

V roku 2014 sme skúmali, ako plníme svoju zákonnú povinnosť poskytovať poradenstvo inštitúciám. V našom júnovom **politickom dokumente** „The EDPS as an advisor to EU institutions on policy and legislation: building on ten year of experience“ (EDPS ako poradca inštitúcií EÚ v oblasti politiky a právnych predpisov: vychádzame z desaťročných skúseností), sme zopakovali naše zásady nestrannosti, integrity, transparentnosti a pragmatizmu a naše rozsiahle, inkluzívne a aktívne zapájanie sa do aktivít so zainteresovanými stranami. Naším cieľom je vytvoriť kultúru zodpovednosti vo všetkých inštitúciách a orgánoch EÚ prostredníctvom vzdelávania a všeobecného usmernenia, ako aj usmernenia zameraného na konkrétne sektory, aby orgány vedeli prijímať informované rozhodnutia týkajúce sa vplyvu nových návrhov na ochranu údajov. Začali sme sa sústreďovať už aj na zapájanie menej známych partnerov vrátane generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre vnútorný trh a služby (GR MARKT) a predsedníctva Rady, ktoré si stále viac uvedomujú dôležitosť ochrany údajov. Okrem toho sme nadviazali pravidelnú spoluprácu a výmenu informácií s Agentúrou pre základné práva (FRA) a medzinárodnými organizáciami vrátane Rady Európy.

Analýzu interakcie medzi ochranou údajov, hospodárskou súťažou a spotrebiteľským právom sme začali uverejním predbežného stanoviska k téme *Ochrana súkromia a konkurencieschopnosť verejných dát* v marci 2014. Diskusia na túto tému sa začala na seminári v júni 2014 s účasťou expertov zo všetkých troch oblastí práva z EÚ a USA.

Na základe konštruktívneho a cieleného dialógu s inštitúciami sme sa konkrétne zaviazali vypracovať „politický súbor nástrojov“ – vrátane tematických a sektorových usmernení – na usmernenie tvorcov politik a právnych predpisov o význame základných práv pre súkromie a ochranu údajov v konkrétnych sektoroch.

V novembri 2014 sme predložili prvý z týchto nástrojov zameraný na reguláciu finančných služieb. Táto oblasť je predmetom intenzívnej legislatívnej reformy v posledných rokoch. Naše sektorové usmernenia vychádzajú z poznatkov

získaných počas seminára, ktorý usporiadalo GR MARKT vo februári 2014.

Smerom k novému právnemu rámcu pre ochranu údajov: Koniec na dohľad?

Reforma rámca ochrany údajov patrila k najväčším a najzložitejším výzvam pre európskych zákonodarcov v posledných rokoch. Na vnútroštátnej, európskej a medzinárodnej úrovni panuje veľký záujem, aby sa dosiahol pokrok v súvislosti s dvomi návrhmi – na všeobecné nariadenie o ochrane údajov a na smernicu o osobných údajoch spracovaných na účely predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania trestných činov alebo na vykonanie trestných sankcií. EDPS naďalej úzko spolupracoval s Parlamentom, Radou a Komisiou počas dôležitých rokovaní, ktoré sa konali v roku 2014.

Spolupráca

V roku 2014 podobne ako v roku 2013 sme poskytovali sekretariát pre koordinačnú skupinu pre dozor nad novým Schengenským informačným systémom druhej generácie (SIS II) a predsedali sme koordinačným skupinám pre dozor nad systémom EURODAC, vízovým informačným systémom (VIS) a colným informačným systémom (CIS).

Takisto sme naďalej prispievali k práci pracovnej skupiny pre ochranu údajov zriadenej podľa článku 29 (pracovná skupina zriadená podľa článku 29), vystupovali sme ako spravodajca pre následné činnosti po vydaní stanoviska k legitímnym záujmom (konzultácia so zainteresovanými stranami a analýza ich príspevkov) a ako spolupravodajca pre stanovisko a pracovný dokument o dozore nad elektronickou komunikáciou na spravodajské účely a na účely národnej bezpečnosti, ako aj pre dokument o medzinárodnej dohode o koordinácii presadzovania práva.

Technologický rozvoj a ochrana údajov

K témam, ktoré sa riešili v roku 2014, patrili vplyv väčšieho rozšírenia pripojených mobilných zariadení a veľký počet bezpečnostných incidentov a správy o týchto záležitostiach

a o ďalšom technologickom vývoji sme podávali v [spravodajcoch](#) EDPS.

Technologickými prvkami sme sa zaoberali aj v našich politických stanoviskách a pripomienkach a rozhodnutiach v oblasti dozoru, ako aj v usmerneniach, napr. v usmerneniach k elektronickej komunikácii, ktoré boli v roku 2014 rozposlané na konzultáciu.

V roku 2014 sme zriadili laboratórium politiky EDPS v oblasti IT so zariadeniami a nástrojmi, ktoré možno použiť na posúdenie prvkov súvisiacich s ochranou súkromia v prípade určitých výrobkov a systémov používaných v oblasti našej dozornej práce.

IT laboratórium je v súčasnosti funkčné a bude doplnené o mobilný IT súbor na účely predvádzania ukážok na mieste, vykonávanie experimentov a/alebo technických testov na mieste v súvislosti s inšpekciami a auditmi.

Takisto sme upriamili pozornosť na ochranu údajov a súkromia z technického hľadiska. V roku 2014 sme spustili inžiniersku sieť na ochranu súkromia na internete (Internet Privacy Engineering Network [IPEN](#)) v spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi pre ochranu údajov, vývojovými a výskumnými pracovníkmi z priemyslu a akademickej obce a občianskej spoločnosti. Iniciatíva je zameraná na vývoj technických postupov, ktoré zahŕňajú aspekty ochrany súkromia, a na podporu technikov – inžinierov, aby zapracovali mechanizmy ochrany súkromia do internetových noriem, služieb a aplikácií.

Prvý [pracovný seminár](#) o sieti IPEN sa uskutočnil 26. septembra 2014 v Berlíne a bol organizovaný spoločne s niektorými orgánmi pre ochranu údajov a ďalšími organizáciami. Na pracovnom seminári sa mal predstaviť praktický prístup k identifikácii nedostatkov v oblasti ochrany súkromia v existujúcich technológiách a k príprave vhodných riešení. V roku 2015 sa sieť rozšíri a bude pokračovať v práci na opatreniach vytyčených v roku 2014.

Súdne prípady

V súvislosti s aktivitami Súdneho dvora sme dostali povolenie intervenovať na Súdnom dvore a predložili sme písomné vyhlásenie v prípade odvolania C-615/13 P, ktoré predložili organizácie

ClientEarth a PAN Europe, prípad sa týkal transparentnosti/prístupu k dokumentom.

Informácie a komunikácia

Informačné a komunikačné aktivity zohrávajú významnú úlohu pri zvyšovaní informovanosti o EDPS, mandáte, politikách a rozhodnutiach.

V roku 2014 sme propagovali prácu EDPS na viacerých podujatiach, ako napr. Deň ochrany údajov v januári, Deň otvorených dverí EÚ v máji a štyri poludňajšie konferencie v Európskej škole verejnej správy (EUSA).

V rozsahu našich právomocí sme odpovedali na 132 písomných žiadostí o informácie od občanov, 38 písomných žiadostí o informácie a 42 žiadostí o rozhovor zo strany tlače.

Do konca roku 2014 sme získali 2373 odberateľov nášho spravodajcu a 2 000 sledovateľov na Twitteri. Na webovej stránke EDPS sme mali 194 637 návštev a v našich priestoroch sa uskutočnilo sedem študijných pobytov. Všetky tieto úspechy preukazujú, že sa stávame čoraz významnejším referenčným miestom pre problematiku ochrany údajov na úrovni EÚ.

Opravný rozpočet ĽZ

Rozpočet pridelený pre EDPS v roku 2014 bol vo výške 8 018 796 EUR, čo je nárast o 4,66 % oproti rozpočtu na rok 2013.

V roku 2014 sme sa v plnom rozsahu pridržali politiky úsporných opatrení EÚ a rozpočtovej konsolidácie a striktné sme dodržiavali usmernenia navrhnuté Komisiou. Náš návrh rozpočtu však musel zahŕňať potrebné prostriedky na splnenie zákonných povinností súvisiacich s ukončením mandátu členov úradu EDPS.

Uplatňovali sme politiku úsporných opatrení odporúčanú Komisiou znížením alebo zmrazením prevažnej väčšiny našich kreditných prostriedkov na 0 % po tretí rok a uskutočnili sme zásadné škrtky v rozpočtových riadkoch, ako napr. preklady (-17 %), publikácie (-25 %) a činnosti inštitúcií (-17 %).

Oneskorenie vo výberovom konaní na vytvorenie nového tímu dozorných úradníkov viedlo k predloženiu opravného rozpočtu, aby sa mohli

vrátiť nevyužitú kreditnú prostriedky spojené s dočasným predĺžením mandátu do všeobecného rozpočtu EÚ v júni 2014.

V roku 2014 sme prekročili cieľ týkajúci sa miery plnenia nášho rozpočtu, ktorý bol stanovený na 85 %.

Rok 2014 bol mimoriadne úspešným rokom v oblasti ľudských zdrojov (ĽZ). Na jednej strane na základe nadobudnutia účinnosti nového služobného poriadku v januári 2014 bolo potrebné aktualizovať mnohé vykonávacie opatrenia. Pred koncom roka bol prijatý celý balík vykonávacích pravidiel.

Na druhej strane prijaté boli aj niektoré dôležité politické dokumenty, hlavne nová politika vzdelávania a rozvoja a jej realizácia, dva pilotné projekty a dokumenty o DNA, strese a internej komunikácii. A nakoniec prijatý a prezentovaný zamestnancom bol nový kódex správania zamestnancov úradu EDPS.

Niektoré kľúčové údaje EDPS v roku 2014

- 144 prijatých stanovísk k predbežnej kontrole, 26 iných stanovísk ako k predbežnej kontrole
- 110 prijatých sťažností, 39 prípustných
- 48 konzultácií týkajúcich sa správnych opatrení
- 4 vykonané inšpekcie na mieste a 4 návštevy
- vydané 2 súbory usmernení, 1 pozičný dokument
- vydaných 14 právnych stanovísk a 1 predbežné stanovisko
- vydaných 13 súborov formálnych pripomienok
- vydaných 33 súborov formálnych pripomienok

Stratégia na obdobie rokov 2013 – 2014

V našej stratégii na obdobie rokov 2013 – 2014 sme stanovili viaceré strategické ciele, ktorými sa pomôže zvýšiť vplyv našich hlavných aktivít zameraných na ochranu údajov na európskej úrovni. Aby sme mohli posúdiť, aký pokrok sme dosiahli pri plnení týchto cieľov, identifikovali sme aktivity, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu pri plnení našich cieľov. Príslušné kľúčové ukazovatele výkonnosti (KPI) uvedené v tabuľke nám pomôžu monitorovať a upraviť v prípade potreby vplyv našej práce a efektívnosť využívania zdrojov.

V tejto kapitole uvádzame informácie o vykonávaní našich aktivít v roku 2014 v súlade so strategickými cieľmi a plánom činnosti stanoveným v stratégii na obdobie rokov 2013 – 2014. Aktivity vykonávané v rámci akčného plánu sú zhrnuté vyššie vo všeobecnom prehľade za rok 2014.

Výsledkami sa celkovo potvrdzuje pozitívny trend, pokiaľ ide o vykonávanie našich aktivít. Smerovanie stratégie je vo všeobecnosti správne a v tejto fáze nie sú potrebné žiadne nápravné opatrenia.

Okrem toho prijatie stratégie na obdobie rokov 2015 – 2019 v marci 2015 si bude vyžadovať posúdenie kľúčových ukazovateľov výkonnosti (KPI) so zreteľom na zohľadnenie cieľov a priorít novej stratégie. Na zabezpečenie ich konzistentnosti a relevantnosti, môže byť preto potrebné vymedziť jeden alebo viac nových KPI, ktoré budú pred uverejnením predložené na dôkladnú internú konzultáciu.

Hodnotiacia tabuľka KPI zahŕňa stručný opis KPI a metód výpočtu.

Vo väčšine prípadov sa ukazovatele merajú oproti pôvodným cieľom. V prípade troch ukazovateľov výsledky roku 2013 budú slúžiť ako referenčná hodnota pre rok 2014.

Kľúčové ukazovatele výkonnosti sú priradené k strategickým cieľom takto:

1. Presadzovať *kultúru ochrany údajov* v rámci inštitúcií a orgánov EÚ tak, aby si uvedomovali svoje povinnosti a aby zodpovedne pristupovali k dodržiavaniu požiadaviek na ochranu údajov.
KPI čísla 1, 2 a 3. Všetky ciele boli splnené.
2. Zabezpečiť, aby zákonodarcovia EÚ (Komisia, Parlament a Rada) bol informovaný o požiadavkách ochrany údajov a aby ochrana údajov bola zahrnutá do novej legislatívy.
KPI čísla 4 a 5. Cieľ pre KPI číslo 5 bol splnený. Pokiaľ ide o formálne a neformálne pripomienky, výsledky pre KPI číslo 4 sú v súlade s výsledkami za rok 2013, zatiaľ čo počet stanovísk v roku 2014 klesol, a to na jednej strane pre vyššiu úroveň selektívnosti a na druhej strane z dôvodu, že niektoré identifikované iniciatívy Komisie boli buď zrušené, alebo sa oneskorili (napríklad TAXUD rokovania s WTO a Ruskom).
3. Zlepšovať dobrú spoluprácu s orgánmi pre ochranu údajov, najmä s pracovnou skupinou zriadenou podľa článku 29, s cieľom zabezpečiť väčšiu konzistentnosť ochrany údajov v EÚ.
Výsledky roku 2013 určujú cieľ pre KPI číslo 6. Výsledky v roku 2014 boli veľkým úspechom, pretože sa výrazne prekročil cieľ. KPI číslo 7 sa týka strategických cieľov 1, 2 a 3. Cieľ bol výrazne prekročený.
4. Vypracovať efektívnu komunikačnú stratégiu.
Výsledky roku 2013 určujú cieľ pre KPI číslo 8. V tejto súvislosti počet návštev webovej stránky EDPS klesol v priebehu roku 2014. Hlavným dôvodom bolo oneskorené vymenovanie nových dozorných úradníkov. V období jednoročného predĺženia mandátu bolo prijatých menej nových rozhodnutí alebo nových projektov, čo ovplyvnilo záujem o návštevu našej webovej stránky.
5. Zlepšiť využívanie ľudských, finančných, technických a organizačných zdrojov EDPS (prostredníctvom vhodných postupov, právomoci a znalostí)
KPI čísla 9 a 10. Všetky ciele boli splnené.

KPI	Opis	Výsledky roku 2013	Výsledky roku 2014	Cieľ
KPI 1	Počet uskutočnených inšpekcií/návštev Meranie: porovnanie s cieľom	3 návštevy 8 inšpekcií	4 návštevy 4 inšpekcií	8 minimálne
KPI 2	Počet iniciatív na zvýšenie informovanosti a v oblasti vzdelávania v rámci inštitúcií a orgánov EÚ, ktoré sme organizovali alebo sme sa podieľali na ich organizácii (pracovné semináre, stretnutia, konferencie, školenia a semináre). Meranie: porovnanie s cieľom	4 školenia 4 pracovné semináre (3 v spolupráci s ITP)	8 (3 EUSA, 1 DPC, 2 DPO, 1 EIPA, 1 GR pre komunikáciu)	8 (pracovných seminárov + školenia)
KPI 3	Úroveň spokojnosti úradníkov pre ochranu údajov/koordinátorov pre ochranu údajov so vzdelávaním a usmernením Meranie: Prieskum spokojnosti úradníkov pre ochranu údajov/koordinátorov pre ochranu údajov uskutočnený vždy po usporiadaní školenia alebo po vydaní usmernenia	Základné školenie úradníkov pre ochranu údajov: 70 % pozitívna spätná väzba Školenie zamestnancov agentúry EDA 92 % pozitívna spätná väzba	100 %	60 % pozitívna spätná väzba
KPI 4	Počet formálnych a neformálnych stanovísk EDPS poskytnutých zákonodarcovi Meranie: v porovnaní s predchádzajúcim rokom	Stanoviská: 20 Formálne pripomienky: 13 Neformálne pripomienky: 33	Stanoviská: 15 Formálne pripomienky: 13 Neformálne pripomienky: 33	Údaje roku 2013 ako referenčné údaje
KPI 5	Miera realizácie prípadov v našom inventári v oblasti politik, v prípade ktorých sme zistili, že je potrebné konať. Meranie: percentuálny podiel realizovaných „červených“ iniciatív (kde uplynula lehota na pripomienky) ako bolo plánované v inventári na rok 2013	90 % (18/20)	89 %	90 %
KPI 6	Počet prípadov, ktorými sa zaoberala pracovná skupina pre ochranu údajov zriadená podľa článku 29, v prípade ktorých EDPS poskytol dôležitý písomný príspevok. Meranie: v porovnaní s predchádzajúcim rokom	13	27	Údaje roku 2013 ako referenčné údaje
KPI 7	Počet prípadov, v ktorých sa poskytlo usmernenie k technologickému vývoju. Meranie: porovnanie s cieľom	21	58	20
KPI 8	Počet návštev na webovej stránke EDPS Meranie: v porovnaní s predchádzajúcim rokom	293 029 (+ 63 % v porovnaní s rokom 2012)	194 637	Údaje roku 2013 ako referenčné údaje
KPI 9	Miera plnenia rozpočtu Meranie: výška platieb spracovaných v priebehu roka vydelená rozpočtom na rok.	84,7 %	85,8 %	85 %
KPI 10	Miera realizácie školení pre zamestnancov EDPS. Meranie: počet skutočných dní školenia vydelený počtom odhadovaných dní školenia	85 %	87,4%	80%

DOZOR A PRESADZOVANIE

Jednou z hlavných úloh EDPS je vykonávať nezávislý dozor nad operáciami spracovania údajov, ktoré vykonávajú európske inštitúcie a orgány. Právnym rámcom je nariadenie o ochrane údajov (ES) č. 45/2001, v ktorom sú ustanovené niektoré povinnosti pre tých, ktorí spracovávajú údaje, súčasne s niektorými právami tých, ktorých osobné údaje sa spracovávajú.

Rozsah úloh v oblasti dozoru sa pohybuje od poskytovania poradenstva a pomoci úradníkom pre ochranu údajov cez vykonávanie predbežných kontrol rizikových operácií spracovania údajov až po vyšetrovanie vrátane inšpekcií na mieste a riešenia sťažností. Ďalšie poradenstvo administratíve EÚ sa môže poskytovať formou konzultácií o administratívnych opatreniach alebo uverejňovania tematických usmernení.

Náš strategický cieľ

Presadzovať „kultúru ochrany údajov“ v rámci inštitúcií a orgánov EÚ, aby si uvedomovali svoje povinnosti a aby zodpovedne pristupovali k dodržiavaniu požiadaviek na ochranu údajov.

Úradníci pre ochranu údajov

V roku 2014 sme dostali oznámenia o vymenovaní 9 nových úradníkov pre ochranu údajov (DPO) v inštitúciách EÚ.

Zúčastnili sme sa na zasadnutí DPO, ktoré sa v júni konalo v Bruseli (usporiadali ho Európskym parlament a Európska komisia), a v Solúne (Thessaloníki) (usporiadalo ho Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania CEDEFOP) v novembri.

Na júrovej schôdzi sme predložili aktualizáciu reformy EÚ právnych predpisov o ochrane údajov a príslušnú judikatúru v tejto oblasti. Zasadnutie bolo pre nás tiež vhodnou príležitosťou na prezentáciu našich usmernení o právach dotknutých osôb, ktoré viedli k rozsiahlej diskusii o tom, ako riešiť takéto požiadavky v praxi.

Zasadnutie v stredisku CEDEFOP bolo príležitosťou na úvahy o novom mandáte EDPS a úlohe úradníkov pre ochranu údajov na medzinárodnej scéne. Prezentovali sme tiež náš pozičný dokument

o prenosoch, ktorý bol prijatý v júli 2014, a naše usmernenia o konfliktoch záujmov. Obidva tieto dokumenty vyvolali zaujímavé diskusie. Vysoko sa cenili aj naše aktuálne informácie o otázkach týkajúcich sa bezpečnosti a technológií s osobitným dôrazom na skúsenosti EDPS s využívaním cloudu a zvládania narušení bezpečnosti. Prezentovali sme tiež niektoré významné záležitosti, s ktorými sme sa zaoberali v rámci našej práce v oblasti dozoru a presadzovania, ako napr. postup pre konzultácie v kolégiu CCA (Collège des Chefs d'administration), zapojenie úradníkov pre ochranu údajov do riešenia sťažností a význam zdokumentovania pozastavenia uplatňovania práv v súlade s článkom 20 nariadenia.

V júni 2014 sme v nadväznosti na zasadnutie DPO zorganizovali školenie pre úradníkov pre ochranu údajov. Okrem toho sa uskutočnili individuálne stretnutia zamestnancov úradu EDPS a niektorých úradníkov pre ochranu údajov v súvislosti s ich konkrétnymi potrebami na usmernenie. Na riešenie konkrétnych potrieb úradníkov pre ochranu údajov slúžilo aj zriadenie konzultačných návštev.

V reakcii na rastúci počet telefonických otázok, ktoré dostávame, sme pre úradníkov pre ochranu údajov zriadili linku pomoci, ktorá je v prevádzke v určených hodinách v týždni, a odpovede poskytujú zamestnanci úradu EDPS. Linka pomoci nám umožňuje poskytovať rýchlo a neformálne konkrétne usmernenie v prípade jednoduchých otázok od úradníkov pre ochranu údajov a posilňuje dobrú spoluprácu a komunikáciu medzi nami a komunitou DPO v inštitúciách EÚ. V roku 2014 sa uskutočnili na linke pomoci v priemere 4 hovory za mesiac.

Predbežná kontrola

Veľký počet (80 % v roku 2014) rizikových spracovateľských operácií, ktoré nám boli oznámené, sa týka administratívnych postupov spoločných pre všetky inštitúcie a orgány EÚ, napríklad pri prijímaní zamestnancov, ich ročnom hodnotení alebo vykonávaní administratívnych vyšetrovaní.

Keďže v rokoch 2013 a 2014 sme dostali značný počet oznámení a ešte väčší počet odporúčaní, ktorými sa treba riadiť, vypracovali sme kritériá, ktoré pomáhajú pri selektívnejšom výbere odporúčaní, ktorými sa riadime. Táto selektívnosť nám umožňuje sústrediť

úsilie na riadenie rizikových spracovateľských operácií. Našimi ďalšími odporúčaniami sa potom v súlade so zásadou zodpovednosti riadia DPO príslušnej inštitúcie alebo orgánu.

Predbežná kontrola umožňuje systematické získavanie informácií o činnostiach inštitúcií a orgánov EÚ a umožňuje EDPS porozumieť spôsobom uplatňovania zásad ochrany údajov alebo ich nedostatkom. Predbežná kontrola je pre nás studnicou poznatkov, veľký počet vydaných stanovísk pomáha vytvárať ďalšie nástroje dozoru, ako napr. kontroly, prieskumy, vyšetrovanie, návštevy na overenie súladu a konzultačné návštevy.

V roku 2014 sme dostali 80 oznámení o predbežnej kontrole a jedna bola následne stiahnutá. Pokročilo sa ďalej pri riešení nevybavených oznámení *ex-post* doručených v roku 2013.

V roku 2014 sme vydali 144 stanovísk k predbežnej kontrole (nárast približne o 58 % od roku 2013) a 26 iných stanovísk ako k predbežnej kontrole (nárast o 24 % od roku 2013)¹. Celkovo sme preskúmali 185 upozornení, niektoré z nich viedli k spoločným stanoviskám. Analyzovali sa rozmanité záležitosti, niektoré z nich sú uvedené v úplnom znení tejto správy.

Sťažnosti

Jednou z hlavných úloh EDPS podľa nariadenia (ES) č. 45/2001 je pojednávať o sťažnostiach a vyšetrovať ich, ako aj vykonávať šetrenia buď z vlastného podnetu alebo na základe sťažnosti (článok 46).

V roku EDPS dostal 110 sťažností (nárast približne o 41 % v porovnaní s rokom 2013). Z týchto sťažností bolo 72 neprípustných, pričom väčšina sa na rozdiel od spracovania údajov inštitúciou alebo orgánom EÚ týkala spracovania údajov na vnútroštátnej úrovni.

Zvyšných 39 sťažností si vyžadovalo dôkladné preskúmanie, t. j. zvýšenie asi o 30 % v porovnaní s rokom 2013. Navyše 18 prípustných sťažností predložených v predchádzajúcich rokoch (tri v roku 2011, tri v roku 2012 a 12 v roku 2013) sa k 31. decembru 2014 ešte stále nachádzalo vo fáze skúmania, revízie alebo nadväzných opatrení.

¹ EDPS však môže vydať odporúčania aj v prípade, keď mu je doručené oznámenie, ktorého spracovanie nepatrí do rozsahu pôsobnosti článku 27.

Monitorovanie súladu

EDPS je zodpovedný za monitorovanie a zabezpečenie uplatňovania nariadenia (ES) č. 45/2001. Toto monitorovanie sa vykonáva viacerými spôsobmi: pravidelnými všeobecnými prieskumami každý polrok alebo cielenejším monitorovaním, napr. návštevou alebo inšpekciou.

Nedávno sme zriadili nový typ návštev na mieste tzv. **konzultačné návštevy**, keď dvaja zamestnanci úradu EDPS sú nominovaní ako konzultanti na poskytovanie konzultácií na mieste. Tento typ návštevy je praktickým nástrojom na riešenie konkrétnych problémov, zvýšenie informovanosti, zlepšenie spolupráce a posilnenie zodpovednosti cieľového orgánu. V jednom prípade sme v nadväznosti na konzultačnú návštevu **vyslali** na krátku dobu zamestnanca úradu EDPS.

Od januára do decembra 2014 sme navštívili tieto štyri agentúry EÚ: Európsky investičný fond, Satelitné stredisko EÚ, Agentúra pre európsky GNSS a Inštitút EÚ pre bezpečnostné štúdie.

V roku 2014 sme pokračovali v predchádzajúcich inšpekciách. Okrem toho sme uskutočnili inšpekciu v agentúre Frontex, Európskom parlamente a vykonali cieľnú inšpekciu údajov o zdravotnom stave v Európskej komisii a Rade.

Konzultácie o administratívnych opatreniach

EDPS vydáva stanoviská k záležitostiam týkajúcim sa ochrany osobných údajov buď na žiadosť inštitúcie EÚ, alebo z vlastného podnetu. EDPS môže poskytnúť stanovisko k rozhodnutiu alebo akémukoľvek inému **všeobecne uplatniteľnému** aktu správy týkajúceho sa spracovania osobných údajov vykonávaného príslušnou inštitúciou EÚ (článok 28 ods. 1). EDPS môže tiež poskytnúť poradenstvo v prípadoch, ktoré sa týkajú **osobitných činností spracovania alebo otázok** o výklade nariadenia (článok 46 písm. d)).

Na riadenie konzultácií sa uplatňuje zásada **zodpovednosti**. Inštitúcie EÚ by mali požiadať o radu najskôr svojho úradníka pre ochranu údajov a zapojiť ho tak do navrhovania opatrení ovplyvňujúcich právo na ochranu údajov. Ak úradník na ochranu údajov nie je schopný poskytnúť vhodné riešenie, môže sa uskutočniť konzultácia s EDPS. Konzultácie sa musia týkať **nových** alebo **zložitých otázok** (chýbajúci obdobný prípad v danej

oblasti, chýbajúca teória alebo nedostatočne jasné vymedzenie určitých pojmov nariadenia).

V roku 2014 sme dostali 48 prípadov na konzultáciu o administratívnych opatreniach. Skúmané boli rozmanité záležitosti, niektoré z nich sú uvedené v úplnom znení tejto správy.

Usmernenie o ochrane údajov

Vo februári 2014 sme uverejnili **usmernenia týkajúce sa práv fyzických osôb v súvislosti so spracovaním osobných údajov**.

Obsah usmernení je založený na stanoviskách EDPS v oblasti práv dotknutých subjektov, ako je uvedené v rade stanovísk EDPS k operáciám EÚ týkajúcim sa spracovania údajov. V týchto usmerneniach sú opísané naše stanoviská a odporúčania, ktoré sa týkajú príslušných zásad nariadenia č. 45/2001, a poskytujú sa informácie o súčasných osvedčených postupoch a ďalších súvisiacich otázkach. Napríklad sa v nich poukazuje na všeobecný pojem osobné údaje v zmysle nariadenia, podľa ktorého sa osobné údaje vzťahujú na oveľa viac aspektov ako len na meno konkrétnej osoby.

Dňa 14. júla 2014 sme prijali **pozičný dokument k prenosom údajov** navrhnutý tak, aby predstavoval usmernenie pre inštitúcie a orgány EÚ k tomu, ako interpretovať a uplatňovať pravidlá ustanovené v nariadení (ES) č. 45/2001 pri medzinárodnom prenose osobných údajov.

Naše usmernenie je zamerané hlavne na metodickú analýzu, ktorú inštitúcie a orgány EÚ musia vykonať pred prenosom osobných informácií do tretích krajín alebo medzinárodných organizácií.

Uvedené sú príklady na uľahčenie úlohy prevádzkovateľov údajov a úradníkov pre ochranu údajov (DPO) pri uplatňovaní týchto pravidiel, ako aj kontrolný zoznam s krokmi, ktoré treba dodržiavať pri uplatňovaní článku 9 nariadenia 45/2001. Dokument obsahuje aj dôležité informácie týkajúce sa úloh EDPS týkajúcich sa dozoru a presadzovania práva v súvislosti s prenosmi údajov.

V decembri 2014 sme uverejnili **usmernenia k zberu, spracovaniu a zverejneniu osobných údajov so zreteľom na vyhlásenia týkajúce sa**

na riadenia konfliktov záujmov v inštitúciách a orgánoch EÚ. Usmerňovacie dokumenty poskytujú inštitúciám a orgánom EÚ praktické usmernenie k dodržiavaniu pravidiel ochrany údajov a hľadaniu rovnováhy medzi verejným záujmom na transparentnosť a právami jednotlivca na súkromie a ochranu údajov. Toto hľadanie rovnováhy môže posilniť úsilie inštitúcií zamerané na zvýšenie dôvery verejnosti, ako aj tých, ktorí pre nich pracujú.

V rámci procesu zvyšovania zodpovednosti inštitúcií EÚ úradníkom pre ochranu údajov/koordinátorom pre ochranu údajov a prevádzkovateľom údajov aktívne poskytujeme **vzdelávanie a usmernenie**, aby vedeli lepšie porozumieť zásadám ochrany údajov a prípadným svojim povinnostiam.

Dňa 28. januára 2014, ktorý je Európskym dňom ochrany osobných údajov, sme sa zúčastnili na stretnutí koordinátorov pre ochranu údajov v Európskej komisii, predniesli sme prejav týkajúci sa nariadenia (ES) č. 45/2001 v súvislosti so súčasnou reformou všeobecného rámca ochrany údajov. Bola to príležitosť zamyslieť sa spolu s koordinátormi pre ochranu údajov nad špecifikami tohto nariadenia ako nástroja pre verejné služby EÚ a možnými zlepšeniami, ktoré by boli vítané v revízii tohto dokumentu.

Dňa 13. júna 2014 sme zorganizovali všeobecné vzdelávanie pre úradníkov pre ochranu údajov z inštitúcií a orgánov EÚ so zameraním na vyplňanie formulára oznámenia.

Na požiadanie sme poskytli konkrétne zamerané školenia aj pre zamestnancov niektorých agentúr (FRONTEX) alebo ich úradníkov pre ochranu údajov (ECDC EUISS, EIF) a jednu pre stážistov z Rady, Výboru regiónov a Európsky hospodárskeho a sociálneho výboru.

V júni a decembri 2014 sme uviedli prezentácie na školeniach, ktoré organizoval Európsky inštitút verejnej správy (EIPA) v Maastrichte, na ktorom sa zúčastnili úradníci pre ochranu údajov, koordinátori pre ochranu údajov a prevádzkovatelia údajov. Hovorili sme o špecifikách nariadenia (ES) 45/2001, úlohe EDPS v súvislosti s našou prácou v oblasti dozoru a presadzovania práva a predstavili sme dve prípadové štúdie – jednu o medzinárodných prenosoch osobných údajov a druhú o práve na prístup k údajom v súvislosti so sťažnosťou.

POLITIKA A KONZULTÁCIE

Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov poskytuje inštitúciám a orgánom Európskej únie poradenstvo týkajúce sa otázok ochrany údajov v celom rade politických oblastí. Táto poradenská úloha sa vzťahuje na návrhy nových právnych predpisov, ako aj iných iniciatív, ktoré môžu ovplyvniť ochranu osobných údajov v EÚ. Realizuje sa spravidla formou poskytnutia formálneho stanoviska, EDPS však môže poskytnúť usmernenie aj vo forme pripomienok a strategických dokumentov.

Náš strategický cieľ

Zabezpečiť, aby si zákonodarca EÚ (Komisia, Parlament a Rada) uvedomoval požiadavky ochrany údajov a začlenil ochranu údajov do novej legislatívy.

Priority roku 2014

Vzhľadom na konkrétne iniciatívy bolo v „inventári“ na rok 2014 naplánovaných päť kľúčových oblastí strategického významu pre ochranu údajov. Naša práca pod týmito nadpismi je zhrnutá nižšie (podrobnejšie informácie sa uvádzajú v úplnom znení správy).

- Smerom k novému právnemu rámcu pre ochranu údajov
- Obnovenie dôvery v globálne toky údajov v dôsledku programu PRISM
- Iniciatívy na posilnenie hospodárskeho rastu a digitálnej agendy
- Ďalší rozvoj priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti
- Reforma finančného sektora

Smerom k novému právnemu rámcu pre ochranu údajov: Koniec na dohľad?

Reforma rámca ochrany údajov patrila k najväčším a najzložitejším výzvam pre európskych zákonodarcov v posledných rokoch. Na vnútroštátnej, európskej

a medzinárodnej úrovni panuje veľký záujem na pokroku v súvislosti s dvomi návrhmi – na všeobecné nariadenie o ochrane údajov a na smernicu o osobných údajoch spracovaných na účely predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania trestných činov alebo na vykonanie trestných sankcií. EDPS naďalej úzko spolupracoval s Parlamentom, Radou a Komisiou počas dôležitých rokovaní, ktoré sa konali v roku 2014.

Obnovenie dôvery v globálne toky údajov v dôsledku programu PRISM

Hromadný dohľad nad občanmi EÚ zo strany spravodajských agentúr a orgánov presadzovania práva, ktorý bol odhalený v roku 2013, jednoznačne porušoval práva jednotlivcov na súkromie a na ochranu osobných údajov. EDPS predniesol prejav na verejnom vypočutí Výboru pre občianske slobody Európskeho parlamentu pre občianske slobody v októbri 2013, kde poukázal na existenciu vážnych obáv a na potrebu, aby EÚ zaistila kontrolu nad ochranou nášho súkromia. Toto poslanstvo sme rozvinuli v našom stanovisku z 20. februára 2014 k oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu a Rade pod názvom „Obnovenie dôvery v toky údajov medzi EÚ a USA“. Vyjadrili sme podporu zákonu o ochrane súkromia v USA a vyzvali sme k presadzovaniu medzinárodných noriem v oblasti ochrany súkromia a k podpore rýchleho prijatia reforiem rámca EÚ pre ochranu údajov.

Iniciatívy na posilnenie hospodárskeho rastu a digitálnej agendy

EDPS sa konštruktívne zapájal do prípravy politik v celom rade oblastí, ako napr. konkurencieschopnosť a ochrana spotrebiteľa, riadenie internetu, fungovanie vnútorného trhu, jednotný digitálny trh a clá a poľnohospodárstvo. Pozorne sme tiež monitorovali vývoj týkajúci sa dohody o bezpečnom uchovávaní údajov a rokovania Komisie o nových obchodných dohodách (napr. TTIP, TISA) v súvislosti s ich potenciálnym vplyvom na súkromie a ochranu údajov.

Ďalší rozvoj priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti

V roku 2014 s prihliadnutím aj na viaceré konkrétne iniciatívy, ako napr. budúcnosť Europolu, Eurojustu a vytvorenie úradu verejného žalobcu, kontrola zbraní a zmrazenie aktív, EÚ hodnotila pokrok, ktorý dosiahla smerom k vytvoreniu priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Pokračovali sme v aktívnom prístupe k formovaniu tohto rozsiahleho programu.

Reforma finančného sektora

EDPS rozvíja svoje odborné znalosti v oblasti uplatňovania noriem ochrany údajov pri plánovaní a realizácii regulácie finančných služieb. Vydali sme náš prvý súbor usmernení pre tento sektor a poskytovali sme poradenstvo v súvislosti s konkrétnymi navrhovanými opatreniami v takých oblastiach ako práva akcionárov, odolnosť bankového systému a transparentnosť finančných transakcií s cennými papiermi.

SPOLUPRÁCA

Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov spolupracuje s inými orgánmi pre ochranu údajov v záujme presadzovania jednotnej ochrany údajov v rámci Európy. Táto úloha v oblasti spolupráce sa vzťahuje aj na spoluprácu s dozornými orgánmi zriadenými v rámci „tretieho piliera“ EÚ a v kontexte rozsiahlych informačných systémov.

Náš strategický cieľ

Zlepšovať dobrú spoluprácu s orgánmi pre ochranu údajov, najmä s pracovnou skupinou zriadenou podľa článku 29, s cieľom zabezpečiť lepšiu konzistentnosť ochrany údajov v EÚ.

V roku 2014 chceme naďalej aktívne prispievať k činnostiam **pracovnej skupiny podľa článku 29** s cieľom zabezpečiť lepšiu konzistentnosť ochrany údajov v EÚ.

EDPS ako člen prispieva k činnostiam pracovnej skupiny tým, že sa podieľa na vykonávaní časti jej práce porovnateľnej s časťou práce, na ktorej sa podieľajú väčšie vnútroštátne orgány pre ochranu údajov. Táto účasť je však založená na selektívnom prístupe a náš príspevok je zameraný na tie oblasti, kde poskytuje pridanú hodnotu, najmä pokiaľ ide o perspektívu EÚ, ako napr. v prípade stanoviska pracovnej skupiny k oprávnenému záujmu alebo otvoreným údajom. Úzko sme sa podieľali aj na príprave stanovísk týkajúcich sa snímania odtlačkov prstov prístrojmi, dronov a internetu vecí.

Neustále narastá význam priamej spolupráce s vnútroštátnymi orgánmi v súvislosti s veľkými medzinárodnými databázami ako EURODAC, vízový informačný systém (VIS), Schengenský informačný systém druhej generácie (SIS II) a colný informačný systém (CIS), ktoré si vyžadujú koordinovaný prístup k dozoru. Táto spolupráca sa vykonáva navyše k našim činnostiam, ale oddelene od našej dozornej práce v tejto oblasti (pozri kapitolu 2). V roku 2014 podobne ako v roku 2013 sme poskytli sekretariát pre systém SIS II a predsedali sme koordinačným skupinám pre dozor nad systémom EURODAC, VIS a CIS. K našim povinnostiam patrilo:

- príslušné plánovanie včasného pridelenia finančných a ľudských zdrojov,
- koordinovanie zasadnutí skupín,

- príprava a rozširovanie príslušných dokumentov,
- kontakty s členmi skupín v období medzi zasadnutiami na prípravu činností.

EDPS sa 5. júna 2014 zúčastnil na **Európskej konferencii orgánov pre ochranu údajov** v Štrasburgu organizovanej spoločne Radou Európy a francúzskou komisiou „Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés“ (CNIL).

Konferencia v roku 2014 bola zameraná na hľadanie spôsobov lepšej spolupráce orgánov pre ochranu údajov v dobe globalizácie. Prijaté bolo uznesenie s výzvou adresovanou Rade Európy, aby v rámci jej prebiehajúcich rokovaní o modernizácii dohovoru č. 08 o ochrane jednotlivcov pri automatickom spracovaní osobných údajov posilnila ochranu práv jednotlivcov, najmä vytvorením nezávislých dozorných orgánov, ktoré sú schopné presadzovať právo a vzájomne spolupracovať.

Medzinárodná konferencia v roku 2014 bola organizovaná maurícijským úradom pre ochranu údajov od 12. októbra do 16. októbra.

Na programe boli viaceré témy vrátane ochrany súkromia a údajov v rozvojových krajinách; jednotné kontaktné miesto: centralizácia verzus blízkosť; dozor verzus sledovanie údajov; právo na súkromie v digitálnom veku – uznesenie Valného zhromaždenia OSN; elektronické zdravotníctvo a ochrana údajov; etika, základné práva a veľké dáta a neutralita siete a ochrana údajov. Dozorný úradník predniesol príspevok na pracovnom seminári o zodpovednosti a v rámci panelovej diskusie o „ochrane osobných údajov bez územného obmedzenia“ a riaditeľ hovoril v rámci panelovej diskusie o neutralite siete.

Významným úspechom tejto konferencie bolo prijatie na uzavretom zasadnutí orgánov pre ochranu údajov (13. – 14. októbra) **dohody a rezolúcie o medzinárodnej spolupráci**. O tomto projekte sa diskutovalo mnohé roky a podieľali sme sa významne na podpore rokovaní. Rýchly rozvoj technológií, ako napr. cloud computing, veľké dáta a internet vecí zdôrazňujú potrebu rámca na umožnenie cezhraničnej spolupráce orgánov pre ochranu údajov.

Dozorný úradník predniesol tiež krátku prezentáciu na uzavretom zasadnutí o [iniciatíve IPEN](#), ktorá vzbudila veľký záujem.

Pokračovali sme v návštevách dôležitých zasadnutí alebo sme poskytovali informácie k príslušným dokumentom, o ktorých sa rokovalo v Rade Európy (poradné výbory pre dohovor č. 108 a dohovor o počítačovej kriminalite), OECD, APEC, GPEN, Frankofónnej asociácii orgánov pre ochranu osobných údajov (AFAPDP), Ibero-americkéj sieti

pre ochranu údajov, medzinárodnej pracovnej skupine pre ochranu údajov v telekomunikáciách (Berlínska skupina) a medzinárodnej konferencii komisárov pre ochranu údajov a súkromia.

Snažíme sa tiež monitorovať, poskytovať rady a pripomienky tam, kde je to potrebné a možné, k vývoju ochrane údajov v tretích krajinách a v medzinárodných organizáciách, ako napr. UNHCR.

SÚDNE PRÍPADY

Právo EDPS intervenovať v konaniach pred súdom uznal Súdny dvor Európskej únie v prípade PNR (veci C-317/04 a C-318/04, uznesenia zo 17. marca 2005). Súdny dvor založil právo intervenovať na druhom pododseku článku 41 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001, podľa ktorého dozorný úradník je zodpovedný „za poradenstvo pre inštitúcie a orgány Spoločenstva vo všetkých veciach týkajúcich sa spracovania osobných údajov“. Táto poradná úloha sa nevzťahuje len na spracovanie osobných údajov týmito inštitúciami alebo orgánmi. Súd vysvetlil právomocí prenesené na EDPS článkom 47 nariadenia so zreteľom na účely článku 41.

V roku 2014 EDPS intervenoval pred súdom vo viacerých prípadoch.

- T-115/13 Dennekamp/Parlament (transparentnosť/prístup k dokumentom)

- T-343/13 CN/Parlament (zverejňovanie citlivých osobných údajov na webovej stránke)
- C-615/13 P ClientEarth/PAN Europe (výklad pojmu osobné údaje v súvislosti s transparentnosťou a prístupom k dokumentom a súlad s článkom 8 písm. b) nariadenia 45/2001, ako aj rozdiel medzi základným právom na súkromie a základným právom na ochranu osobných údajov)

Podľa nariadenia (ES) č. 45/2001 žaloby proti EDPS možno podať na Súdny dvor Európskej únie (článok 32). Napríklad proti rozhodnutiam EDPS v prípade sťažností (pozri kapitolu 2) možno podať odvolanie na Súdny dvor EÚ. Doteraz na súd podali sťažnosti traja sťažovatelia. Tieto tri sťažnosti boli neúspešné.

PRÍSTUP K DOKUMENTOM/ TRANSPARENTNOSŤ

Na EDPS ako na inštitúciu EÚ a tiež podľa rokovacieho poriadku sa vzťahuje nariadenie o prístupe verejnosti k dokumentom z roku 2001. Počet žiadostí o prístup verejnosti k dokumentom EDPS sa v priebehu rokov postupne zvyšoval. Tento počet sa v roku 2013 zdvojnásobil z 12 na 24. V roku 2014 sme sa zaoberali 18 žiadosťami, 4 z nich boli opakované žiadosti k prvým odpovediam.

Rastúci počet prípadov, ktoré riešime v tejto oblasti, odhaľuje potrebu podrobnejších usmernení k praktickému uplatňovaniu nariadenia o prístupe verejnosti k dokumentom. V súčasnosti pracujeme na konsolidácii metodiky týkajúcej sa toho, ako sa zaoberať odpoveďami podľa najnovších postupov. V roku 2015 budeme poskytovať praktické rady inštitúciám a orgánom EÚ o tom, ako zabezpečiť rovnováhu medzi transparentnosťou a potrebou ochrany osobných údajov so zreteľom na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Bavarian Lager.

MONITOROVANIE TECHNOLOGIÍ

V roku 2014 sme pokračovali v prípade potreby v posudzovaní rizík pre súkromie z nových technológií na zber a analýzu informácií. Prevádzkovateľom údajov sme tiež poskytovali usmernenie týkajúce sa technických aspektov dodržiavania predpisov o ochrane údajov. Zhrnutie časti tejto práce sa uvádza ďalej, ale viac informácií sa uvádza v úplnom znení tejto správy, ako aj v [spravodajcoch](#) EDPS.

Stále viac prístrojov (napríklad prenosných alebo vo vozidlách) je vybavených rozhraniami, ktoré umožňujú prenos údajov, ktoré zhromažďujú.

Existujú obavy, že bezpečnosť by nemusela vedieť udržať krok s narastajúcim zberom a prenosom osobných údajov. Rastie aj počet závažných bezpečnostných nedostatkov zistených v rozšírených systémoch: v roku 2014 sa zistilo, že niektoré z najpopulárnejších mobilných zariadení boli nechránené voči odpočúvaniu zdanlivo šifrovanej komunikácie. Ukázalo sa tiež, že časť kódu zisteného v systémoch Linux mal trhlinu umožňujúcu útočníkom obísť bezpečnostnú ochranu. Zraniteľné miesto bolo objavené aj v operačných systémoch smartfónov, kde čip zodpovedný za komunikáciu v rámci siete mohol prekonať všetky obmedzenia ochrany „inteligentnej“ časti telefónu a získať tak prístup k informáciám uloženým v smartfóne.

V roku 2014 veľký záujem vyvolali viaceré bezpečnostné chyby v bežne používaných systémoch. Niektoré zo zraniteľných miest dostali mená ako Heartbleed, Gotofail a Poodle. Chyba Heartbleed² bola objavená v OpenSSL obľúbenom šifrovacom nástroji pre internetovú komunikáciu. Heartbleed umožňuje čítať údaje a prístup k údajom, ktoré by mali byť chránené.

Ukázalo sa, že mnohé populárne internetové služby sú zraniteľné a ukázalo sa, že je potrebné rýchlo prijať potrebné opatrenia na opravu chyby v ich systémoch. Európske inštitúcie tiež zabezpečili svoje služby. Užívateľom postihnutých služieb sa odporúčalo, aby zmenili svoje heslá a certifikáty používané na šifrovanie internetovej komunikácie medzi postihnutými webovými stránkami. Napriek všetkým týmto opatreniam je možné, že existujú

servere, ktoré ešte neboli aktualizované, a preto ešte stále používajú postihnutý softvér.

Laboratórium politiky EDPS v oblasti IT bolo zriadené v roku 2014 so zariadeniami a nástrojmi, ktoré možno použiť na posúdenie prvkov súvisiacich s ochranou súkromia určitých výrobkov a systémov používaných v oblasti našej dozornej práce.

IT laboratórium je v súčasnosti funkčné a bude doplnené o mobilný IT súbor na účely predvádzania ukážok na mieste, vykonávanie experimentov a/alebo technických testov na mieste v súvislosti s inšpekciami a auditmi.

V roku 2014 sme spustili inžiniersku sieť na ochranu súkromia na internete (Internet Privacy Engineering Network [IPEN](#)) v spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi pre ochranu údajov (DPA), vývojovými a výskumnými pracovníkmi z priemyslu a akademickej obce a občianskej spoločnosti. Iniciatíva je zameraná na vývoj technických postupov, ktoré zahŕňajú aspekty ochrany súkromia, a na podporu technikov – inžinierov, aby zapracovali mechanizmy ochrany súkromia do internetových noriem, služieb a aplikácií.

Cieľom prvého [pracovného seminára](#) IPEN, ktorý sa konal 26. septembra 2014 v Berlíne bolo poskytnúť praktický prístup k identifikácii nedostatkov v oblasti ochrany súkromia v existujúcich technológiách a príprave vhodných riešení.

Po úspechu prvého pracovného seminára iniciatíva siete IPEN je teraz zameraná na rozvíjanie a riešenie identifikovaných projektov. Sieť IPEN bude pokračovať v hľadaní technológií zohľadňujúcich ochranu súkromia a na zabezpečenie, aby sa ochrana súkromia stala základným kritériom pre všetkých vývojových pracovníkov.

V novembri 2014 v rámci poskytovania poradenstva pre zákonodarcu EÚ sme poskytli prehľad platného rámca EÚ pre ochranu údajov, ako aj príslušných prvkov reformy v pracovnej skupine Európskej komisie pre riadenie a ochranu súkromia, kde sa diskutovalo o zavedení kooperatívnych inteligentných dopravných systémov (C-ITS). Aspekty ochrany súkromia sú veľmi dôležité v prípade zavedenia C-ITS, pretože údaje by sa mohli použiť na profilovanie alebo sledovanie.

2 CVE-2014-0160.

V roku 2015 budeme pokračovať v sledovaní tejto iniciatívy.

Na ďalšie budovanie našej schopnosti poskytovať poradenstvo prevádzkovateľom údajov o technických opatreniach na efektívne uplatňovanie ochrany osobných údajov v IT systémoch pripravujeme usmernenia pre špecifické IT oblastí. Usmernenia budú k dispozícii v priebehu roku 2015.

V roku 2012 sme boli informovaní o systematickom blokovaní prostredníctvom niektorých webových stránok EÚ úplného prístupu zo [siete Tor](#). Aj keď obavy v súvislosti s bezpečnosťou siete boli uvedené ako dôvod takéhoto obmedzujúceho opatrenia, poukázali sme na to, že regulačný rámec EÚ výslovne uznáva anonymnú komunikáciu a že je potrebné náležite posúdiť jeho potrebnosť a primeranosť. Po týchto výmenách informácií bola príslušná bezpečnostná politika preskúmaná a sieť Tor už systematicky nie je blokována, čo môžu využiť európski občania a občania mimo Európy, ktorí si chcú alebo musia chrániť informácie o uskutočnenom webovom prehliadaní.

Naše odborné znalosti v oblasti technológií a politiky týkajúcej sa IT zohrávajú významnú úlohu v súvislosti s úlohou EPDS zameranou na spoluprácu s inými orgánmi pre ochranu údajov. V roku 2014 sme sa zúčastnili na viacerých zasadnutiach pracovných skupín, osobitných skupín alebo podskupín. Navštívili sme tiež agentúru eu-LISA v Talline, Európsku agentúru na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti s cieľom získať informácie o otázkach súvisiacich s ochranou údajov a iniciovať diskusie o IT a riadení bezpečnosti IT systémov. Táto návšteva sa konala nezávisle od inšpekcie pracoviska eu-LISA v Štrasburgu, ktorú sme začali koncom roka 2014, aby sme skontrolovali bezpečnosť a prevádzkové riadenie systému.

Prispievali sme tiež okrem iného k práci Komisie na politike týkajúcej sa inteligentných meracích prístrojov a sietí a na príprave prístupu pre cloud computing vo verejnej správe.

HLAVNÉ CIELE NA ROK 2015

V rámci celkovej stratégie na obdobie rokov 2015 – 2019 boli pre rok 2014 vybrané tieto ciele. Výsledky sa uvedú v správe v roku 2016.

Dozor a presadzovanie

V roku 2015 budeme pokračovať v podpore zodpovednosti orgánov EÚ pri spracovávaní osobných údajov.

- **Knižnica odborných znalostí**
S využitím našich odborných znalostí, ktoré sme nadobudli za 10 rokov pri uplatňovaní nariadenia 45/2001, pripravíme interný archív našej judikatúry, aby sme zaistili katalogizáciu našich cenných znalostí,
- **Nariadenie 45/2001**
Vychádzajúc z týchto solídnych znalostí budeme spolupracovať s Európskym parlamentom, Radou a Komisiou na zabezpečení, aby sa existujúce pravidlá stanovené v nariadení 45/2001 zosúlادili so všeobecným nariadením o ochrane údajov.
- **Vzdelávanie a vzťahy**
Budeme pokračovať vo vzdelávaní a usmerňovaní orgánov EÚ v tom, ako čo najlepšie zohľadňovať pravidlá o ochrane údajov v praxi a zameriame naše úsilie na tie typy spracovania, ktoré predstavujú vysoké riziko pre jednotlivcov. Budeme udržiavať úzke vzťahy s orgánmi EÚ, poskytneme im príslušné odborné poznatky a poradenstvo, ktoré nám na druhej strane pomôžu posilniť naše praktické znalosti o ich reálnych možnostiach.
- **Úradníci pre ochranu údajov**
V úzkej spolupráci s úradníkmi pre ochranu údajov budeme ďalej podporovať inštitúcie EÚ pri posune ich prístupu založenom výhradne na súlade k prístupu založenom aj na zodpovednosti. Budeme s nimi spolupracovať najmä na príprave hodnotení vplyvu ochrany osobných údajov a oznámení o porušovaní ochrany údajov.
- **Koordinovaný dozor**
Budeme pokračovať v dozore nad rozsiahlymi IT systémami v úzkej spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi pre ochranu údajov.

- **Inšpekcie** Budeme zdokonaľovať našu metodiku pre inšpekcie a návštevy, zefektívňime najmä metódu inšpekcie IT systémov.

Politika a konzultácie

V rámci plnenia stratégie EDPS na obdobie rokov 2015 – 2019 bolo identifikovaných päť hlavných oblastí pre našu politiku a konzultačnú činnosť v roku 2015:

- **Veľké dáta a jednotný digitálny trh**
Predstavíme našu víziu, ako by EÚ mala zabezpečiť, aby jednotlivci vedeli uplatňovať užívateľskú kontrolu, využívať výhody veľkých dát a ako by mala zabezpečiť, aby organizácie a podniky konali transparentne a zodpovedne pri spracovaní osobných údajov, za ktoré sú zodpovedné. Budeme rozvíjať aktívne diskusie vychádzajúce z nášho predbežného stanoviska k právnym predpisom o hospodárskej súťaži, ochrane spotrebiteľa, ochrane súkromia a digitálnej ekonomike prostredníctvom účasti na podujatiach a diskusiách s regulátormi.
- **Dokončenie reformy rámca ochrany údajov**
Pred začiatkom letného obdobia v roku 2015 uskutočníme politický brifing pre inštitúcie, aby sme im poskytli informácie a pomohli nájsť praktické a flexibilné riešenia v rámci nastávajúceho dialógu o všeobecnom nariadení o ochrane údajov a smernici o ochrane údajov v rámci spolupráce pri presadzovaní práva. V úzkej spolupráci s vnútroštátnymi dozornými orgánmi sa zameriame aj na vykonávanie nových pravidiel. Pomôžeme predovšetkým pri príprave na bezproblémový prechod k novému Európskemu výboru pre ochranu údajov bez toho, aby bolo dotknuté budúce rozhodnutie spoluzákonodarcov o organizácii sekretariátu výboru. Zapojíme sa včas do politických diskusií o príprave vykonávacích právnych predpisov alebo odvetvových právnych predpisov, ako napr. o návrhu na reformu smernice 2002/58/ES.
- **Medzinárodné dohody**
Budeme aktívne spolupracovať s inštitúciami EÚ na zabezpečení, aby sa zásady ochrany údajov náležite a dôsledne zohľadnili pri rokovaniach o medzinárodných dohodách o obchode, ako aj pri presadzovaní práva, ako napr. TTIP, TISA a dohoda o bezpečnom uchovávaní údajov

a plánované automatické obnovenie dohody TFTP s USA. Budeme poskytovať naše odborné poznatky a pomoc v prípade potreby aj pri monitorovaní existujúcich dohôd, ako napr. bilaterálne dohody o PNR.

- **Príprava tvorcov politik v oblasti vnútorných záležitostí**

V spolupráci s expertmi z Komisie sa zameriavame na prípravu usmernení o integrácii pravidiel a zásad ochrany údajov do návrhov a politik týkajúcich sa vnútornej bezpečnosti, riadenia hraníc a migrácie. V prípade nového európskeho programu v oblasti bezpečnosti je potrebné zahrnúť ďalšie zblížovanie jednotlivých zákonov na ochranu údajov v tejto oblasti a konzistentnosť pri dozore nad rozsiahlymi informačnými systémami. V prípade špecifických opatrení, ako napr. smernice EÚ o PNR a balík predpisov „Inteligentné hranice“, kde prebiehajú diskusie, sme ponúkli možnosť spolupráce s inštitúciami s cieľom hľadať spôsoby na zníženie miery zasahovania do práv na súkromie a ochranu údajov veľkého počtu jednotlivcov, ktorí môžu byť potenciálne postihnutí. Naše poradenstvo bude založené na najnovšej judikatúre najmä Súdneho dvora EÚ o smernici o uchovávaní údajov vo veci predloženej skupinou Digital Rights Ireland. Pripravíme tiež podkladový dokument, v ktorom budú rozobraté pojmy nevyhnutnosť a primeranosť najmä so zreteľom na najnovšiu judikatúru, a ako by sa mali uplatňovať na návrhy, ktoré majú vplyv na ochranu údajov.

- **Dohoda na pracovných metódach s inštitúciami a orgánmi EÚ**

Ako sme oznámili v našom politickom dokumente, budeme sa snažiť dohodnúť na efektívnych spôsoboch spolupráce s inštitúciami v prípade potreby prostredníctvom memoranda o porozumení pri plnení našej politickej a konzultačnej úlohy. Budeme požadovať hodnotenie nášho poradenstva v rámci spätnej väzby. Budeme vychádzať z nedávnej úzkej spolupráce s talianskym predsedníctvom o návrhu smernice o automatickej výmene informácií o bankových účtoch medzi daňovými úradmi. Ďalej budeme úzko spolupracovať s Agentúrou pre základné práva v otázkach spoločného záujmu.

Spolupráca

Našou ambíciou je dosiahnuť, aby EÚ postupovala jednotne v súvislosti s otázkami ochrany súkromia

a údajov, a preto ústrednou hnacou silou našej stratégie bude úzka spolupráca s partnerskými orgánmi pre ochranu údajov.

- **Koordinovaný dozor**

Budeme naďalej preferovať efektívnu a lojálnu účasť a podporu v rámci koordinovaného dozoru nad systémami CIS, EURODAC, IMI, SIS II a VIS. Naším cieľom je posun ku konsolidovanejšiemu a efektívnejšiemu modelu riadenia systémov v rámci bývalého „tretieho piliera“.

- **Pracovná skupina zriadená podľa článku 29**

Budeme sa úzko zapájať do činnosti pracovnej skupiny nielen na účely zabezpečenia hladkého prechodu k Európskemu výboru na ochranu údajov (EDPB), ale zapojíme sa aj do prípravy politických stanovísk, ku ktorým budeme prispievať v podskupine a aj na plenárnych zasadnutiach v prípade potreby ako spravodajca a budeme sa zapájať do prevádzkového dozoru nad agentúrami EÚ a IT systémami.

- **Krajiny, ktoré nie sú členmi EÚ, a medzinárodné organizácie**

Budeme podporovať celosvetovú alianciu s orgánmi pre ochranu údajov a súkromia s cieľom identifikovať technické a regulačné reakcie na kľúčové výzvy týkajúce sa ochrany údajov, ako napr. veľké dáta, internet vecí a hromadný dohľad. Budeme sa tiež bude v plnej miere zapájať do diskusií o ochrane údajov a súkromia na medzinárodných fórach vrátane Rady Európy a OECD.

Politika v oblasti IT

- **Digitalizácia ochrany údajov**

K našim kľúčovým opatreniam zameraným na dosiahnutie tohto strategického cieľa bude patriť zlepšenie nášho spojenia so zainteresovanými stranami, najmä s technickou obcou s cieľom dosiahnuť lepšiu interdisciplinárnu spoluprácu v súvislosti s ochranou údajov už v štádiu návrhu a zavedenou štandardne (ako predvolená možnosť).

- **Inžinierska sieť na ochranu súkromia na internete**

Budeme ďalej zameriavať pozornosť na ochranu údajov a súkromia z technického hľadiska. Sieť IPEN sa odlišuje od iných sietí tým, že zahŕňa technologických expertov z orgánov pre ochranu údajov, priemyslu, akademickej obce a občianskej spoločnosti. Práca siete IPEN je zameraná na

otázky praktického významu. V roku 2015 sa sieť rozšíri a bude pokračovať v práci na opatreniach vytýčených v roku 2014.

- **Monitorovanie technológií**

Naše činnosti v oblasti monitorovania technológií sa budú viac zviditeľňovať a budú sprístupnené ostatným zainteresovaným stranám s cieľom poskytnúť informácie pre ich prácu. Okrem poskytovania informácií pre naše vlastné činnosti, spoluprácu s orgánmi pre ochranu údajov s technologicky orientovanými expertnými skupinami na úrovni EÚ naše správy sprístupníme aj verejnosti.

- **Usmernenie k technológiám a ochrane osobných údajov**

V záujme presadzovania kultúry ochrany údajov v inštitúciách EÚ pod dohľadom EDPS sa v roku 2015 dokončí príprava usmernení pre špecifické technické oblasti, ako napr. mobilné zariadenia, webové služby a cloud computing, a budú doplnené usmernením týkajúcim sa špecifických oblastí, akou je napríklad riadenie rizík.

- **Bezpečnosť IT**

Význam riadenia bezpečnosti IT v priebehu posledných rokov vzrástol. Ako dozorný orgán budeme pokračovať v rozvíjaní našich odborných znalostí v oblasti bezpečnosti IT a ich systematickom uplatňovaní v rámci našich inšpekčných a audítorských činností a ako partner v rámci našej spolupráce s komunitou pracovníkov zaoberajúcich sa bezpečnosťou IT s osobitným zameraním na inštitúcie EÚ.

Iné oblasti

Informácie a komunikácia

Rok 2015 je rokom zmien v úrade EDPS. Nový mandát a stratégia prispeli k atmosfére očakávania a napätia v súvislosti s tým, čo sa podarí dosiahnuť v nasledujúcich piatich rokoch. Túto skutočnosť odzrkadľujú niektoré dôležité informačné a komunikačné projekty, ktoré sa budú realizovať. Patrí k nim:

- **Nová vizuálna identita**

Významným projektom v roku 2015 bude revízia našej vizuálnej identity, jej výsledkom bude nové logo a grafika. S tým bude súvisieť aj potreba aktualizácie všetkých komunikačných materiálov EDPS (napríklad propagačných

predmetov, publikácií, webovej stránky a pod.). Tento projekt bude teda dlhodobý a budeme aj naďalej používať materiály, ktoré máme k dispozícii a aktualizovať ich budeme, až keď ich minieme, alebo už nebude možné pokračovať v ich používaní.

- **Aktualizácia webovej stránky EDPS**

Vykonáme tiež niektoré dôležité technické aktualizácie našej webovej lokality a využijeme túto príležitosť na obnovenie jej vzhľadu a úpravy.

- **Zrozumiteľnosť**

V posledných rokoch sme pokračovali v ohromnom postupe smerom k nášmu cieľu, a to používať zrozumiteľný jazyk. Naším prvotným cieľom je napraviť nadmerne právny a technický charakter ochrany údajov. Toto zostáva prioritou a v roku 2015 budeme preto naďalej používať jednoduchý jazyk, aby sme sprístupnili technické záležitosti a uvedieme príklady, s ktorými sa verejnosť bude vedieť stotožniť.

Hospodárenie so zdrojmi a profesionalizácia funkcie ľudských zdrojov

Nový mandát a stratégia EDPS prinesie zmeny, ktoré ovplyvnia našu prácu v oblasti LZ a budú vyvíjať ďalší tlak na obmedzený rozpočet po viacerých rokoch uplatňovania politiky úspornosti.

- K týmto zmenám patrí možné prijatie nového nariadenia o ochrane údajov, ktorým sa nahrádza smernica 95/46/ES, a ktoré môže priamo ovplyvniť organizačnú štruktúru úradu EDPS, najmä ak, ako je to uvedené v návrhu Komisie, EDPS bude poverené poskytovaním sekretariátu pre nový Európsky výbor pre ochranu údajov (EDPB). Na základe toho rozpočet na rok 2015 už obsahuje novú hlavu III nazvanú EDPB a osobitná skupina EDPB bude zriadená v druhej polovici roka.

- V roku 2015 pripravíme dva dokumenty, v ktorých sa budú skúmať spôsoby, ako zvýšiť mieru zodpovednosti a etický rozmer našej inštitúcie: nový kódex správania pre tím dozorných úradníkov a politika oznamovania nekalých praktík na základe odporúčania európskeho ombudsmana.

V rámci nášho cieľa, ktorým je slúžiť ako príklad, budeme veľmi úzko spolupracovať s úradníkom na ochranu údajov úradu EDPS na posudzovaní vplyvu na súkromie a revízii oznámení o ochrane údajov po nadobudnutí účinnosti nového služobného poriadku.

www.edps.europa.eu



Úrad pre publikácie

ISBN 978-92-9242-075-8



EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV